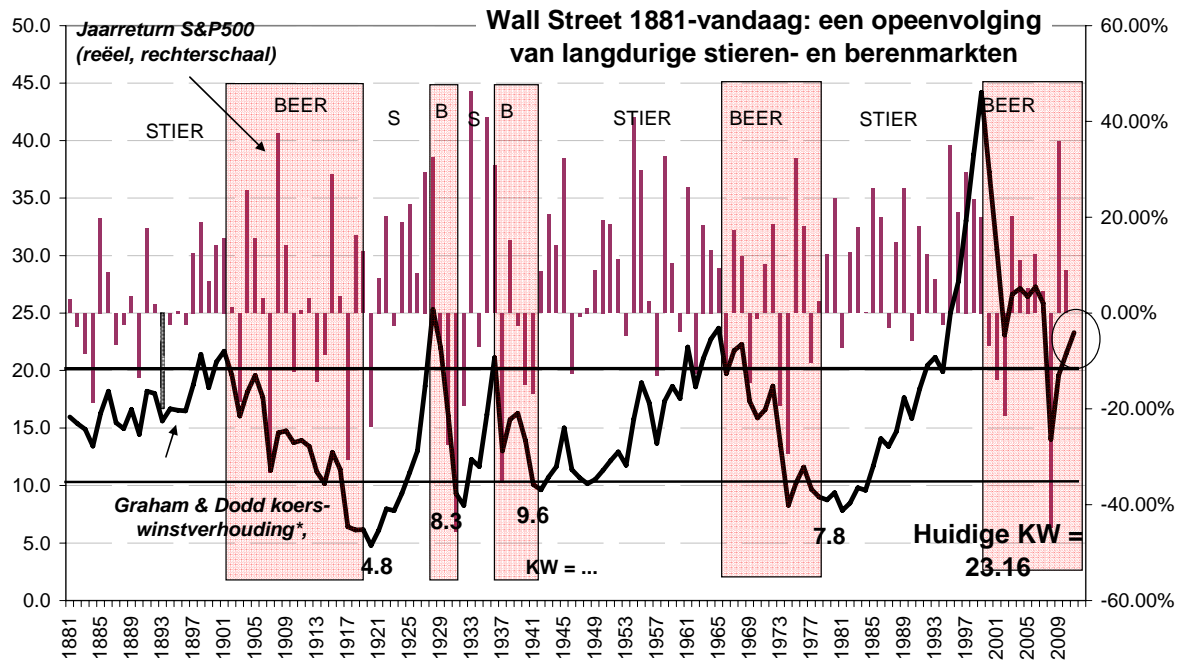

GRAFIEK VAN DE DAG

Vijf disciplines benodigd om het te schoppen tot een groot investeerder

De geschiedenis leert dat de langetermijnevolutie van de beurzen gekenmerkt wordt door een opeenvolging van langdurige beren- en stierenmarkten

Data: Robert Shiller (Yale: Irrational Exuberance), KBC Bolero; periodes met kader = berenmarkten, zonder kader = stierenmarkt; Reële aandelenprijzen; * KW op basis van 10 jaar voortschrijdend gemiddelde.

In welke disciplines moet een belegger uitblinken om een groot belegger te worden? Barry Ritholz, auteur van de gereputeerde financiële blog 'The Big Picture', schreef er een column over in The Washington Post. Volgens Ritholz zijn de beste vermogensbeheerders snuggere generalisten die kaas hebben gegeten van minstens vijf disciplines. Het beheersen van die disciplines leidt tot een beter inzicht over hoe de markt werkt. Die kennis zorgt voor een betere risicogewogen return. Met andere woorden, je haalt het maximum uit het geld dat je op het spel zet. Je lijdt minder onder volatiliteit. En je vermijdt de typische fouten die beleggers maken.

De vijf disciplines die kunnen helpen zijn:

1. **Geschiedenis:** Weten wat er zich in het verleden heeft afgespeeld (en hoe vaak) is een enorm voordeel wanneer het op beleggen aankomt. Het informeert je over de mogelijkheden die zich aanbieden, het laat je toe bepaalde theorieën los te laten op verschillende ratio's en het biedt een raamwerk om beter na te denken over marktcycli. Bij de marktbotem van 2003 waarschuwden sommige markthistorici voor een seculiere berenmarkt. Dit zijn periodes van 10 jaar en meer die gekenmerkt worden door enorme rally's evenals forse correcties (zie grafiek; PS: deze week publiceerde The Economist een artikel over de Shiller, of Graham & Dodd koers-winstverhouding. Hun besluit? "Indien je niet leuk vindt wat Shiller je te vertellen heeft, dan is dat omdat je een stier bent die meent dat het 'deze keer zal anders zijn'.") Sommigen waarschuwden dat beleggers niet verbaasd moesten zijn indien na een periode van 10 jaar de markten nagenoeg onveranderd zouden staan. En dat is exact wat er gebeurde. Of denk aan het herstel sinds het dieptepunt van maart 2009. Na 20% vreesden enkele commentatoren dat de markt "te snel te hoog" was gegaan. Zij die de markt bestudeerd hadden wisten evenwel dat de gemiddelde marktreturn volgend op een correctie van 50% zo'n 75% bedroeg. Met die wetenschap in het achterhoofd was je als belegger een stuk langer in de markt gebleven.
2. **Psychiater:** Heeft u ooit verkocht in paniek en uzelf daarvoor vervloekt in de daaropvolgende maanden? Of misschien bent u, aangestoken door het enthousiasme van de markt, gesprongen op een rijdende trein net voor die ontspoorde? Alle beleggers vallen ten prooi aan dergelijk fouten. Weten welke psychologische valkuilen een negatieve invloed hebben op ons beleggingsgedrag en beseffen dat ook wijzelf, en niet alleen de anderen, daaraan onderhevig zijn, is een belangrijke stap voorwaarts in het ontwijken van die valkuilen (lees er onze behavioral finance topic zo nodig nog eens op na). De emotionele staat van de markt kunnen lezen evenals de eigen emoties onder controle kunnen houden, zijn typische kenmerken van de beste beleggers.

(zie volgende pagina aub)

3. **Advocaat:** Goede pleiters zijn altijd sceptisch maar nooit negatief. Vertelt de getuige de waarheid? Wat motiveert hem? Maken de argumenten van de verdediging zin? Kunnen antwoorden op deze vragen maakt je een goede advocaat – of belegger. Het enige wat de CEO's willen, is dat je hun aandeel koopt. Het enige wat analisten willen, is dat je hun adviezen volgt. En elke fondsbeheerder wil je geld beheren. Wanneer het op investeren aankomt, tracht iedereen je af te zonderen van je geld. Goed investeren vereist een goede inschatting. In staat zijn waardevolle tips / informatie te scheiden van het doorsnee gewauwel, is een groot voordeel. Zoals een goede pleiter moet je data in vraag stellen, alternatieve verklaringen in beschouwing nemen en argumenteren tegen het meest voor de hand liggende. Je mag niet alles wat je hoort als waarheid aannemen. Evenmin mag je alles als nonsens van de hand doen.
4. **Wiskundige / statisticus:** Investeren is doorspekt met wiskunde: samengestelde rente, dividendrendement, koers-winstverhoudingen, voor risico aangepaste return, geannualiseerde returns, enz. Maak je geen zorgen als je geen whizz-kid bent: kan je overweg met de meest eenvoudige rekenmachine, dan beschik je over de benodigde vaardigheden. In de professionele literatuur vind je een overvloed aan geavanceerde mathematische formules waarbij sterk getwijfeld kan worden aan het nut ervan. Value-at-risk bijvoorbeeld is een mathematische formule die Wall Street bankiers moest vertellen hoeveel risico ze feilloos konden dragen. Het voorkwam niet dat ze zichzelf opbliezen gedurende de crisis. Volgens William Sharpe wordt de Sharpe ratio die het excess risico meet, verkeerd gebruikt door Wall Street. Dergelijke 'high-tech'-ratio's mogen beleggers negeren. Maar een goed begrip van basiswiskunde is wel een vereiste.
5. **Boekhouder:** Wanneer je een aandeel koopt, verwerf je een belang in de toekomstige inkomstenstroom van een bedrijf. Hoeveel je daarvoor betaalt, bepaalt aan het einde van de rit de behaalde return op je investering. Een zeker begrip van de basisboekhouding is essentieel om de fundamentele gezondheid van een bedrijf of ondernemingsmodel te vatten. Dat laat je toe te bepalen of een bestaand bedrijf winstgevend is, of wanneer een jong bedrijf winstgevend zou kunnen worden. Maar het laat je tevens toe te detecteren wanneer het met een voormalig winstgevend bedrijf de verkeerde kant opgaat.

Je hoeft geen MBA'er of een doktor in de economie te zijn om een goede investeerder te worden. Zoals het Long-Term Capital Management debacle heeft aangetoond, is dit eerder een hindernis om goed te beleggen. Wel moet je enkele algemene vaardigheden ontwikkelen. Leer over de geschiedenis van de markt, begrijp de psychologie van de massa, leer kritisch denken en zorg dat je de basis van wiskunde en boekhouding onder de knie hebt. Doe dit alles, en je bent op het goede pad om een betere investeerder te worden.